

HAYIR İŞİNİN NİTELİĞİNİ DEĞİŞTİRDİK

Üç yıl önce Esas Holding Başkan Yardımcısı ve Esas Sosyal Kurucular Kurulu Başkanı Emine Sabancı Kamışlı'nın öncülüğünde başlayan "İlk Fırsat" projesi, hayırseverlik işini başka bir boyuta taşıdı. Diplomalı işsizlik sorununu çözerken epey yol aldı. Az bilinen devlet üniversitelerinden mezun gençler "fırsat eşitsizliğinin" ortadan kalkmasından oldukça memnun. Proje STK, derneklerden sonra şirketlerin de projeye dahil etmek üzere üçüncü hamlesini gündeme aldı.

ŞULE LALELİ
FOTOĞRAFLAR
CANER ÖZKAN

E **SAS HOLDİNG BİNASINDA** bizi bekleyen üç genç insanın ortak noktası İlk Fırsat sosyal yatırım projesinin birer neferi olmaları... Henüz iş yaşamında oldukça yeniler, heyecanlılar ve gelecekte ümitliler. Onlara bu imkanı sağlayan projeye liderlik yapan Esas Holding.

Esas Holding'in Esas Sosyal çatısı altında başlattığı projenin mimarları ise Şevket Sabancı, Hayırlı Sabancı, Emine Sabancı Kamışlı, Ali Sabancı, Can Köseoğlu ve Kazım Köseoğlu.

Nisan 2015'te kurulan Esas Sosyal, bir bakıma ailenin sosyal yatırımlarının kapsamını hayırseverlik geleneğinin üzerine taşımakla önemli bir misyonu da üstlenmiş durumda.

2015'te Esas Sosyal'in geliştirdiği ve desteklediği program olarak öne çıkan "İlk Fırsat" üniversiteden yeni mezun olmuş iş arayan gençlerin Türkiye'nin önde gelen sivil toplum kuruluşlarında, 12 ay boyunca tam

Esas Sosyal'in üç yıl önce vizyonunu oluştururken, "Sürdürülebilir değer oluşturma" ilkesiyle hareket ettiklerini söyleyen Esas Sosyal Kurucular Kurulu Başkanı Emine Sabancı Kamışlı, toplumsal değer üretmek üzere yenilikçi yaklaşımla önemli bir sosyal yaraya dokunuyor.

▷▷ zamanlı olarak çalışmalarını destekliyor ve aynı zamanda “21. Yüzyıl Becerileri”ni geliştirmeye yönelik eğitimler sunuyor. İşin önemli ayrıntılarından biri, program kapsamında Esas Sosyal’in katılımcıların tüm maaş ve eğitim maliyetlerini üstleniyor olması. 2016’dan bu yana 5 bin 500 aday başvurusu alan program kapsamında, 21 il ve 27 üniversiteden gelen 60 katılımcı, 21 farklı sivil toplum kuruluşunda 12 ay boyunca tam zamanlı istihdam edildi. Programı tamamlayan 35 genç, gelişmiş deneyimleriyle yeni işlerine geçiş yapmaya devam ediyorlar.

Emine Sabancı Kamışlı ile buluştuğumuz andan itibaren içinden yükselen heyecana tanık oluyoruz. Hayırseverlik işinin, ekonomik ve sosyal meseleleri kapsayan işlere doğru yol alması gerektiğini söylüyor. İlk Fırsat Programı’nı anlatırken, “Ailemizin DNA’sında topluma geri vermek var. Bizim işimiz istihdam yaratmak. Esas Sosyal kapsamında gençlik ve istihdam programının stratejisini oluşturmak için yapılan araştırmalar sonucunda, özellikle yeni üniversite mezunu gençlerin işsizliğinin daha yüksek olduğunu gördük. Diğer yandan işverenlerin ve özellikle

de KOBİ’lerin bu genç işgücüne ulaşmakta zorluk çektiğini de gördük. Aradan geçen üç sene içinde ciddi bir boşluğu doldurduğumuza inanıyoruz” diyor.

Sabancı Kamışlı programla beraber zor olan bir başka konuyu da gündeme getiriyor ve “Esas Sosyal bir yıllık süre için STK’lara yerleşen gençlerin tüm maaş maliyetlerini kuruma hibe olarak veriyor. Gençler STK’nın bordrosuna giriyor. 2018 yılında katılımcılar ortalama aylık bin 900 TL civarı net maaş alıyorlar. Ayrıca İlk Fırsat Akademisi kapsamında Dünya Ekonomik Forumu’nun yayınladığı 21’inci Yüzyıl Becerileri alanında kişi başına 200 saatten fazla olan eğitimler, mentorluk ve etkinlikler de sağlıyoruz ki bu gençler biraz daha yükselsin” diyor.

AĞIRLIKLI OLARAK GENÇLER STK’larda çalışsalar da büyük kısmı özel sektöre de geçiyor. Ernst and Young, PriceWaterhouseCo-opers, Boyner Holding, Galeri Apel, Trendyol, Ferrero ve Binder Seidman International Grubu gibi şirketlerde çalışanlar var. Röportaja katılan ve Ernst and Young’da çalışan Aysel Genç, 2017 İlk Fırsat katılımcılarından biri. Ordu Üniversitesi İktisat Bölümü mezunu. Programla beraber elde ettiği kazanımları anlatırken, “İlk Fırsat ile beraber önemli bir fırsat yakaladığımı düşünüyorum. İlk mezunlardan biriyim. Şimdi profesyonel olarak çalışıyorum. İşe erken başladım ve çift zamanlı çalıştım. 6 aydır da asistan olarak çalışıyorum. Sadece iş deneyimi değil, kişisel beceri ve donanım da kazandım” diyor. Bir diğer programdan yararlanan kişi Emin Yiğit Koyuncuoğlu ise Darüşşafaka Cemiyeti’nde Kurumsal İletişim Uzman Yardımcısı olarak çalışıyor. İlk Fırsat ile yolunun nasıl kesiştiğini anlatırken, “Mezuniyetimden sonra iş aramaya başladım. Yabancı dile ilgim vardı. Yaptığım iş başvurularından olumlu geri dönüş alamadım. STK’larda çalışmayı istiyordum. Derken karşıma program çıktı. Bu konuda benim için özel bir durum da var. Dört yaşında babamı kaybetmişim. Darüşşafaka benim için çok önemliydi ama annem benden uzak kalmak istemedi ve göndermedi. İçimde ukde kalmıştı. Şimdi özlem duyduğum cemiyette çalışıyorum. Çok mutluyum herkese de tavsiye ediyorum” diyor.

Esas Sosyal Yatırım'ın "İlk Fırsat" programı yeni mezunları ve adaylarıyla iş dünyası için önemli bir ekosistem yaratıyor. Emine Sabancı Kamışlı "İlk Fırsat" programının 2017 mezunlarıyla birlikte.

Ali Yıldırım ise TÜBİSAD Bilişim Sanayicileri Derneği'nde Muhasebe ve Mali İşler Sorumlusu olarak çalışıyor. Onun farkındalığı ise bir STK'da çalışmakla başlıyor. Bu konuda, "İlerisi için aklımda bir planım var ama bunu birkaç ay sonra kurumumla konuşup istişare edeceğim. İlk Fırsat programının bana kattığı farkındalık STK olgusunun farkına varmış olmamdır. İşin içine girdiğimde STK'ların ne kadar önemli işler yaptıklarını gördüm. Bu da benim için çok önemli" diyor.

E MİNE SABANCI KAMIŞLI'NIN AMACI ekosistemi geliştirmek, gençlik ve istihdam alanında yeni programların geliştirilmesi ve diplomalı iş arayanların sorunları hakkında araştırma yapılması ve çözümler üretilmesi üzerine. Sabancı Kamışlı, "Bunu yaparken ilişkilerimizi geliştirerek donanımlı hazır işgücü olan bu gençleri işveren kurumlarla, KOBİ'lerle bir araya getiriyoruz. Derdimiz çift taraflı farkındalık yaratmak. Her genç çok değerli bu yüzden fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırıp yol açmamız gerekliliği üzerinde yoğunlaştık. 'Ben'tekilciliğinden 'Bize'çoğulculuğuna giden bir zihniyet anlayışı yaratmak istiyoruz. Gittiğim yurtdışı seyahatlerinde bana işimdeki gelişmeleri sordukları kadar sosyal sorumluluk projelerimizi de soruyorlar. Artık sen merkezli bir dünyadan biz merkezli bir dünyaya geçiyoruz ve herkes bu sürece destek olmalı" diyor.

İstihdam alanı olarak neden özel sektör değil de STK'ları seçtiğiyle ilgili olarak ise "Yaptığımız işte herkes kazanıyor. STK'lar eleman ihtiyacını gideriyor, gençler istihdam ediliyor. Amaçlarımızdan biri de eğitilmiş, yatırım yapılmış gençlerin umudunu çoğaltması, kaybetmemesi. Bu sürecin bir diğer çıktısı da toplum olmayı öğrenmek" diyerek açıklıyor.

Sabancı Kamışlı, İlk Fırsat programıyla ilgili olarak bir çağrıda bulunuyor. "Herkesin çorbada tuzu olsun. Esas Sosyal olarak biz bir platform kurduk, ancak el ele vererek 'hepimizin' olursa daha anlamlı olur. İlk Fırsat ile önemli bir açığı yakaladık,

bir eko-sistem oluşturduk. Bunu biz tek başımıza yapmadık. Gerek işbirliği yaptığımız kurumlar, gerek mentorlarımız, gerek sesimizi duyuran medya dostlarımız, gerekse gençlerimizin işverenleri ve en önemlisi bize güvenen katılımcı gençlerimiz ile birlikte bunu yaptık. Hedefimiz daha çok gence ulaşmak."

Ekonomik değeri ölçülebilir sosyal hareketler bunlar. Sabancı Kamışlı, röportaj sonunda asıl altını çizmek istediği konuyu hayırseverlik mottosu üzerinden anlatıyor. Biz çok hayırsever bir toplumuz. Mesela 1000 kişiye burs veren hayırsever insanlar var. Ancak bu hayırseverlikle o 1000 gencin en az 300'ü iyimser bir tahminle işsiz kalacak. Biz de diyoruz ki gelin bu bursu 1000 değil, 700 kişiye verin. Öğrenciler mezun olduktan sonra o kenara ayırdığınız 300 kişilik burs parasıyla işe yeni başlayan gençlere ayırın. Verdiğimiz eğitimlerle genç arkadaşlar global şirketlerde sunum yapabiliyorlar. İnsanların fark edilmesi çok zor. İş imkanımız yoksa torpil yoksa hayata gerçekten zor. Fırsat yakalayanlar umut ağacı oluyor. Arkadan gelen arkadaşlara da umut verecek şekilde hareket edin diyoruz. Bomba bir nesil var önümüzde... Bu sadece bizim değil el ele vererek büyümesi gereken bir proje. Bir gün bu genç arkadaşlar önemli yerlere gelecekler ve diğer gençler için başışçı olacaklar." ■

2300 BAŞVURU OLDU

2018'de İlk Fırsat'a katılan gençler Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Darüşşafaka Cemiyeti, Genç Hayat Vakfı, Hayata Destek Derneği, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (IKSV), TEMA Vakfı, Tohum Otizm Vakfı, Tüvana Okuma İstekli Çocuk Eğitim Vakfı (TOÇEV), Türk Eğitim Vakfı (TEV), Türk Girişim ve İş Konfederasyonu (TÜRKNONFED), Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV), Türkiye İnsan Yönetimi Derneği (PERYÖN), Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER), Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı (KORUNCUK), Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı ve Züccacılar Derneği'nde (ZÜCDER) 1 yıl çalışacak. Bu yıl İlk Fırsat'tan yararlanan gençler 2300 başvuru arasından seçildi.